

ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸੰਧੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ

06 ਜੁਲਾਈ, 2023

ਅਸੀਂ ਪਰਮਾਨੈਂਟ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ (ਪੀਸੀਏ) ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ ਦੇਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਅਖੌਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਕਿਸ਼ਨਗੰਗਾ ਅਤੇ ਰਤਲੇ ਹਾਈਡ੍ਰੋਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ 'ਯੋਗਤਾ' ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਸਾਲਸੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸੰਧੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਮਾਹਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸ਼ਨਗੰਗਾ ਅਤੇ ਰਤਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ ਮਾਹਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਸੰਧੀ-ਅਨੁਕੂਲ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਸੰਧੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸੰਧੀ-ਅਨੁਕੂਲ ਨਿਰਪੱਖ ਮਾਹਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ ਮਾਹਰ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮੀਟਿੰਗ 27-28 ਫਰਵਰੀ 2023 ਨੂੰ ਹੋਗ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸੀ। ਨਿਰਪੱਖ ਮਾਹਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਤੰਬਰ 2023 ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਤੈਅ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸੰਧੀ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸੰਧੀ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ X।। (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਜ਼ਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਇੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਿਉਂ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

06 ਜੁਲਾਈ, 2023